02/05/2022

Αποκατάσταση της Οικίας Καβάφη στην Αλεξάνδρεια από το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού και το Ίδρυμα Ωνάση

/ Παιδεία και Πολιτισμός

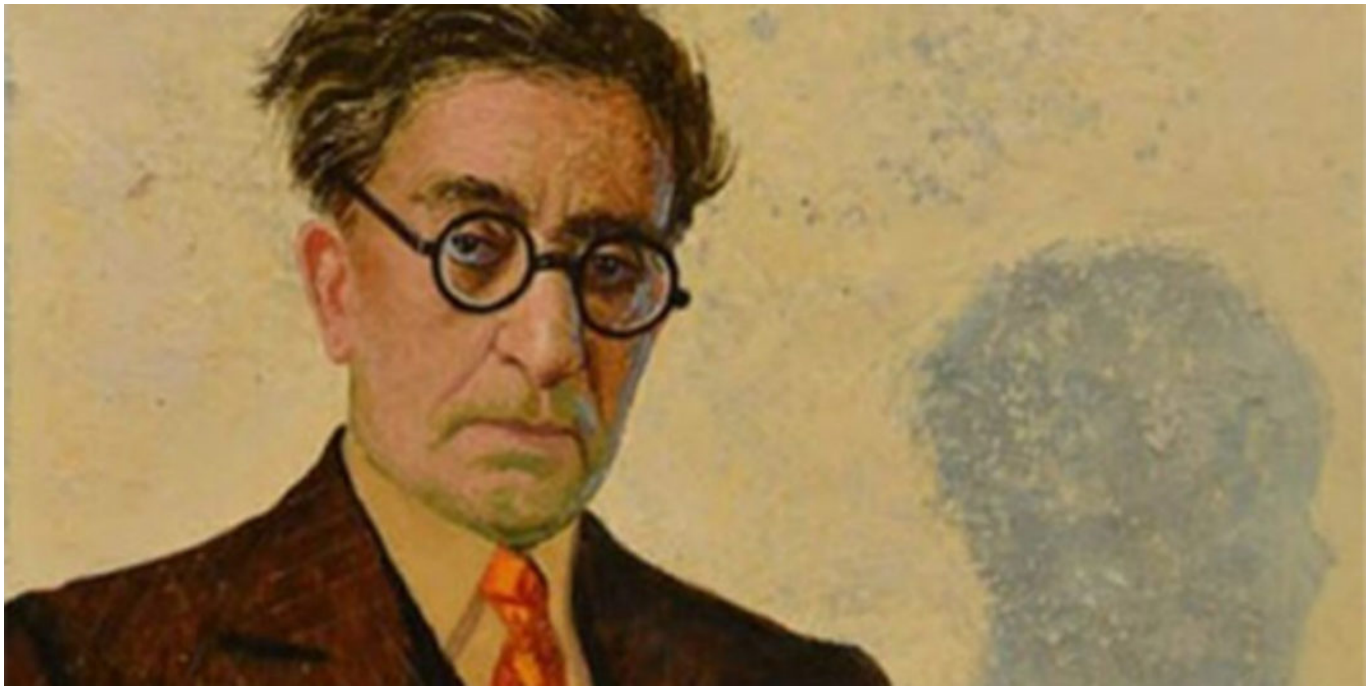

Ανήμερα της γέννησης και του θανάτου του Κ.Π. Καβάφη, στις 29 Απριλίου, το Ίδρυμα Ωνάση ανακοίνωσε ότι αναλαμβάνει την αποκατάσταση της Οικίας Καβάφη στην Αλεξάνδρεια σε συνεργασία με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού.

Ξεκινώντας με την απόκτηση του αρχείου Καβάφη, την ψηφιοποίηση και το άνοιγμά του στο κοινό και τους ερευνητές, δέκα χρόνια μετά, το Ίδρυμα Ωνάση υποστηρίζει έμπρακτα το έργο του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού στην Αλεξάνδρεια, ώστε η Οικία του Κ. Π. Καβάφη να καταστεί πόλος έλξης επισκεπτών από όλο τον κόσμο.

Υπό την αρχιτεκτονική μελέτη του flux-office της Εύας Μανιδάκη και του Θανάση Δεμίρη, το Ίδρυμα Ωνάση δεσμεύεται στην αποκατάσταση και στην ενίσχυση της λειτουργίας της Οικίας Καβάφη. Το μέρος όπου ο Κ. Π. Καβάφης έζησε για 35 χρόνια θα ανακαινιστεί ώστε να αναδείξει την εικόνα που είχε η κατοικία τα χρόνια που έζησε ο ποιητής σε αυτήν. Η Οικία Καβάφη μάς μεταφέρει πίσω στον χρόνο δίνοντας ζωντανές εικόνες της βιογραφίας του ποιητή.

Η Οικία Καβάφη στην Αλεξάνδρεια –ή, αλλιώς, το Μουσείο Καβάφη–εγκαινιάστηκε το 1992 με πρωτοβουλία του ιστορικού και συγγραφέα Κωστή Μοσκώφ (1939-1998), ενός ενεργητικού και χαρισματικού ανθρώπου των γραμμάτων και της επιστήμης, που διατέλεσε Μορφωτικός Ακόλουθος στην Ελληνική Πρεσβεία του Καΐρου. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Αίγυπτο, ο Μοσκώφ δημιούργησε το Μουσείο Καβάφη με σκοπό τη στήριξη των σπουδών ποίησης μέσα από τα Καβάφεια Συνέδρια, τα οποία καθιέρωσε και πραγματοποιούνται ακόμα στο Κάιρο και την Αλεξάνδρεια, παράλληλα με άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις. Εξάλλου, ένα δωμάτιο της οικίας έχει παραχωρηθεί και λειτουργεί ως αίθουσα Στρατή Τσίρκα, στην οποία εκτίθενται φωτογραφικό υλικό και αντίτυπα των βιβλίων του.

Ο Αντώνης Σ. Παπαδημητρίου, Πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση αναφέρει μεταξύ άλλων: « Με βάση την υπογεγραμμένη προγραμματική μας συμφωνία, το Ίδρυμα Ωνάση αναλαμβάνει, σε στενή συνεργασία με το ΕΙΠ, το πλήρες κόστος της ανακαίνισης αλλά και της λειτουργίας της Οικίας Καβάφη στην Αλεξάνδρεια για πέντε χρόνια, που μπορούν να παραταθούν.

Στόχος όλων μας δεν είναι η Οικία Καβάφη στην Αλεξάνδρεια να καταστεί ένα απλό μουσείο ή κάποιου είδους προσκύνημα. Αντίθετα, στόχος μας είναι, με τη βοήθεια και της ψηφιακής τεχνολογίας, να γίνει ένας ζωντανός χώρος για όλους, Έλληνες και ξένους, τουρίστες και μελετητές, που θέλουν για λίγο να αισθανθούν αυτήν την ιδιαίτερη συγκίνηση που, ακόμα και σήμερα, καταλαμβάνει όποιον μπαίνει σε αυτά τα δωμάτια όπου πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του ο ποιητής».

Ο Νίκος Α. Κούκης, Πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού, δήλωσε: «Το ΕΙΠ συμπλέει με το Ίδρυμα Ωνάση, το οποίο είναι κάτοχος του αρχείου Καβάφη, σε μια πορεία καρποφόρας συνεργασίας ώστε το σπίτι στο οποίο έζησε για πολλά χρόνια ο μεγάλος Αλεξανδρινός, τη λειτουργία του οποίου εμπνεύστηκε ο Κωστής Μοσκώφ, να αναβαθμιστεί ως τόπος μνήμης και να ανταποκριθεί στις ανάγκες της εποχής μας.

Το έργο του ποιητή θα εκτεθεί κατάλληλα, σε συνδυασμό με τα νέα τεχνολογικά εργαλεία που πλέον έχουμε στη διάθεσή μας, υποστηριζόμενο από μια εξαιρετική αισθητικά μουσειολογική έκθεση ώστε να καταστεί ένας σύγχρονος, ελκυστικός χώρος απόδοσης σεβασμού στον ποιητή αλλά και εφαλτήριο μελέτης του έργου του».

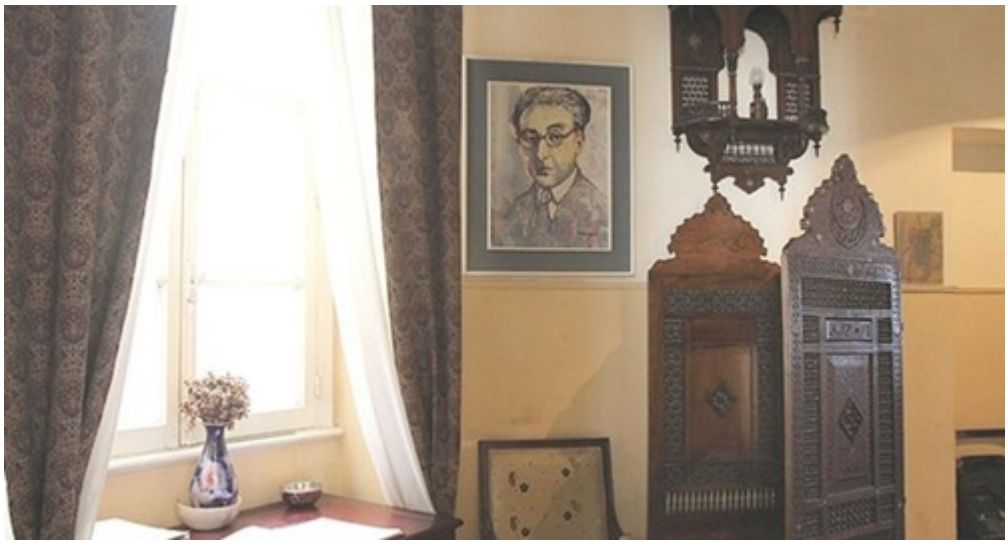

Σχετικά με τη γειτονιά της Οικίας Καβάφη

Ο δρόμος όπου βρίσκεται η Οικία Καβάφη ονομαζόταν Lepsius κατά την εποχή του Καβάφη, ωστόσο αργότερα μετονομάστηκε σε C.P. Cavafy, προς τιμήν του Έλληνα ποιητή. Το κτίριο περιβαλλόταν από το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο, το Ελληνικό Νοσοκομείο και τους οίκους ανοχής της πόλης.
Ο Καβάφης γεννήθηκε το 1863 και υπήρξε ιδιαίτερα γνωστός και αναγνωρίσιμος ποιητής ήδη από την εποχή που ζούσε. Η Αλεξάνδρεια αποτελούσε τότε μια κοσμοπολίτικη πόλη, γνωστή, μεταξύ άλλων, για την έντονη νυχτερινή ζωή της, αλλά επίσης και σημαντικό κέντρο των Ελλήνων εκδοτών. Οι εκδόσεις του περιοδικού Γράμματα συγκαταλέγονταν στις σημαντικότερες ελληνόφωνες εκδοτικές απόπειρες, καθώς πέρα από τους Έλληνες της Αιγύπτου, εξέδιδαν και έργα λογοτεχνών από τον ελλαδικό χώρο. Ωστόσο, το πρώτο ποίημα του Κ. Π. Καβάφη που δημοσιεύτηκε σε έντυπο ήταν το «Βακχικόν», στο περιοδικό Έσπερος

της Λειψίας το 1886.

Λίγα λόγια για το Αρχείο Καβάφη

Ο Κ. Π. Καβάφης φρόντιζε να συγκεντρώνει και να αρχειοθετεί το έργο του συστηματικά, δημιουργώντας έτσι ένα μοναδικό λογοτεχνικό και προσωπικό αρχείο. Το Αρχείο Καβάφη περιλαμβάνει χειρόγραφα καβαφικών ποιημάτων, έντυπες αυτοσχέδιες εκδόσεις, πεζά λογοτεχνικά κείμενα, άρθρα, μελέτες και σημειώσεις του ποιητή.
Το αρχείο Καβάφη περιήλθε στη διαχείριση του Ιδρύματος Ωνάση στα τέλη του 2012, εξασφαλίζοντας την παραμονή του στην Ελλάδα και αποφεύγοντας ενδεχόμενο κατακερματισμό του.
Ανακαλύψτε την ψηφιακή συλλογή του Αρχείου Καβάφη με περισσότερα από 2.000 αρχειακά τεκμήρια εδώ: https://cavafy.onassis.org/el/.

Λίγα λόγια για το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού

Το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού (ΕΙΠ) ιδρύθηκε το 1992 με ομόφωνη απόφαση του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Στεγάζεται στην οικία του αειμνήστου Έλληνα επιχειρηματία Πρόδρομου Μποδοσάκη. Σκοπός της σύστασής του ήταν η διάδοση της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού σε ολόκληρο τον κόσμο. Με κύρια δραστηριότητα τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, τη διάδοση του ελληνικού βιβλίου, το θέατρο, τη μουσική, τις τέχνες, την προβολή του ελληνικού κινηματογράφου και τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού έχει αποδείξει ότι διαθέτει την απαιτούμενη γνώση και πείρα για να προβάλλει τον ελληνικό πολιτισμό στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με ποιότητα, με κύρος, με όραμα και με προοπτική. Επίσης, το ΕΙΠ έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο παραρτημάτων εκτός Ελλάδας, στην Αλεξάνδρεια, το Βελιγράδι, το Βερολίνο, το Βουκουρέστι, τη Μόσχα, την Οδησσό και την Τεργέστη. Το ΕΙΠ είναι μέλος δύο σημαντικών ευρωπαϊκών πολιτιστικών δικτύων, του European Union of National Institutes for Culture (EUNIC) και του Anna Lindh Foundation. Συνεργάζεται διεθνώς με πανεπιστημιακές έδρες ελληνικών σπουδών, σχολεία ελληνικής γλώσσας, πρεσβείες, κέντρα πολιτισμού, μουσεία και βιβλιοθήκες σε όλο τον κόσμο.

Πηγή: Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού